

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Rákosi Jenő ünneplése Budán

Budapesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1920 XI 20
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Fő

Személy

92

Rákosi Jenő

"1920"

Rákosi Jenő ünneplése Budán.

A Hollós Mátyás-Társaság Rákosi Jenő-ünnepé.

A budai írók, tudósok és művészek Hollós Mátyás Társasága ma délutánra díszes közönséget gyűjtött a budai Vigadó nagytermébe, hogy művészi keretben juttassa kifejezésre a budai intelligencia elismerését és szeretetét Rákosi Jenő iránt. A bensőséges, meleg, családi ünnepen ott láttuk a többi között Nemes Antal püspököt, Szölgvény Ferenc főigazgatót, a Ferenc József nevelőintézet kormányzóját, Györy Loránt volt földmivelésügyi minisztert, Szigeti Jánost, az I. kerület volt képviselőjét, Bónitz Ferenc miniszteri tanácsost, az Otthon Kör képviselőt, Clair Vilmost, a Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesület főtitkárát, Massányi Ernőt, a repülőgépgyár igazgatóját, Kazár Emil és Géczy István írókat és még másokat nemzeti kulturánk Budán működő jeles munkásai közül.

A közönség lelkes ovációval fogadta a teremre lépő Rákosi Jenőt, a ki a Hollós Mátyás-Társaság tagjainak körében a virággal ékesített emelvényen foglalt helyet. Elsőnek Morvay Győző főigazgató, a Társaság alelnöke köszöntötte az ünnepeket lelkes, szép beszédben. Üdvözölte Rákosi Jenőt, mint a ki „a pesti Babelből elszakadva a keltáktól, a rómaiaktól, a kunoktól, a magyaroktól átkulturált, a régi dicsőségtől, a tiszta érzéstől megnevesített Budát választotta lakóhelyül.” Majd lómóren vázolta a Hollós Mátyás-Társaság célját, a melyet Rákosi Jenő szellemében való munkálkodással kíván elérni. Beszédét, a melyet a magyar Hírszekegy-gyel fejezett be, lelkesen megtapsolták.

Az elnöki megnyitóbeszédet követően Mihályfy Károly, a Nemzeti Színház művésze fölolvasa Goethe Fauszt-jának prologusát Balogh Pál fordításában. A művész azzal vezette be fölolvasását, hogy Rákosi Jenő mint koszosz drámaíró, elmés operettíró és szerencsés kü színházirektor, a Fauszt-előjátékának három aktját: a színműköltőt, a vig muzs-

személyesítőjét és a színházigazgatót magában egyesítette. Ezzel a gyakorlatban oldotta meg a Goethe-től fölvevett problémát, hogy vajjon a drámaíró-élet ideális célja, a közönség mulatókedve és a színház anyagi sikere szövetségestársak-e, vagy pedig ellenfelekként állanak egymással szemközt. A prologus mély gondolatokat kifejező, szellemes párbeszédet Balogh Pál kongeniális fordításában és Mihályfy Károly szép előadásában élvezettel hallgatta a közönség.

Ezután Csudáky Bertalan tanár olvasta föl Rákosi Jenő pályája című esztétikai tanulmányát, a melyben Rákosi Jenő ötvenéves írói pályafutását tömören, jellemző erővel és színesen írta le. Bemutatta Rákosi Jenőt mint drámaíró, mint költőt, mint hírlapírót és mint színházigazgatót és kiemelte, hogy írói pályájának és közéleti szereplésének vezérszilaga a magyarság volt. Rákosi a jövőbeni magyar nagyság fanatikus hívója, a magyar dicsőség legnagyobb álmodója. Az értékes essay-t, a melyet néhány, Rákosi Jenő egyéniségére jellemző elmondásával is élénkített, nagy tetszéssel fogadták.

Sziklay János következett ezután. Magyar eszmény című Rákosi Jenőhöz írt költeményét mutatta be, a melyben nemcsak a mestert követő tanítvány lelkesedése, hanem a magyar szív lüktetése és a hivatott poeta ihletett szelleme szólott a közönséghez. Az ünnep szereplőinek sorát Balogh Pál zárta be, a ki Rákosi Jenőről, a politikai íróról szólott.

Az ősz publicista, a ki Rákosi Jenőhöz és a Budapesti Hírlap-hoz munkás életének, írói pályafutásának szép emlékei fűzik, az őszinte lelkesedés hangján, gazdag tapasztalással és éles megfigyelő erőre valló határozottsággal világított reá az elmúlt ötven esztendő politikai alakulásaira és Rákosi Jenő egyenes vonalban haladó nemzetpolitikájának irányító erejére. Az érdemes író, a ki előadása végén fiatalos lelkesedéssel hangoztatta a szebb jövőben, a nemzet föltámaszásában való törhetetlen hitét, zajos tapsot kapott szellemes tanulmányáért.

Az ünnepi műsor befejezése után a közönség Rákosi Jenőt kívánta hallani. Rákosi Jenő rövid beszédében megköszönte az ünneplést, a melyet — mint budai lakos — családi ünneplésnek tekint. Majd szólott arról, hogy az ünneplések alkalmával a nemzet, az ország szomorú sorsának keserű poharát nem lehetett az öröm csöppjével megédesíteni. Előttünk lebegett folyton a gondolat, hogy a nemzetet újra kellene építeni, de a fórum azt a benyomást kelti, mintha Babel tornyát építené. Nem értik meg egymást, más-más nyelven szólnak egymáshoz, más-más igazságokat vagdosnak egymás fejéhez. Két erősségünk, két eszközünk van, a mivel az ujjaépítést megkezdhetjük: az egyik a kard, a másik a toll. Ha másképpen nem lehet, karddal kell kényszeríteniünk a közélet munkásait arra, hogy megértsék egymást, vagy pedig távozzanak a fórumról. A toll a kultura napszámásainak a fegyvere. A míg a kard forgatásához nem elég erős a karunk, addig kötelességünk tollal kényszeríteni egy gondolatra, egy érzésre a magyar társadalmát. A Hollós Mátyás-Társaságot, mint ennek a kulturának egyik dandárját köszönti, a mely a toll hadseregének feladatát Budán végzi el.

Rákosi Jenő beszédét fölállva, percekig tapsolva és éljenezve köszönte meg a közönség.